

УДК 342.9

СТРУКТУРА ЗБИРАННЯ ПИСЬМОВИХ ДОКАЗІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УЧАСНИКАМИ СПРАВИ

Голопапа Дарина Ігорівна,
аспірант юридичного факультету
(ДВНЗ «Ужгородський національний
університет», м. Ужгород, Україна)

Статтю присвячено дослідженню стадії збирання письмових доказів у адміністративному судочинстві. Автор виділяє три структурні етапи вказаної стадії, якщо збирання письмових доказів проводять учасники справи, та проводить їх предметний аналіз. Положення вказаної статті розкривається не тільки на підставі новітнього законодавства у сфері адміністративного судочинства, але і практики його застосування адміністративними судами. З'ясовано, що пошук письмових доказів полягає не тільки у вчиненні певних технічних дій з установами тих чи інших письмових документів, які можна буде в майбутньому використати як письмові докази. Здійснюється також багато логічних операцій, пов'язаних із визначенням можливості використання певних документів для доказування обставин адміністративної справи. Наголошено, що отримання письмових доказів, які перебувають у розпорядженні сторонніх осіб, може відбуватися за межами процесуальної форми, оскільки сторони намагаються спочатку зібрати письмові докази власними зусиллями, використовуючи наданий їм правовий статус. Доведено, що особливістю подання письмових доказів разом із певним процесуальним документом є те, що письмові докази, як правило, направлені на підтвердження певних фактів, що викладені в змісті цього процесуального документа. У багатьох випадках їх підтвердження впливає на можливість вчинення чи не вчинення певної процесуальної поведінки далі. Зроблено висновок, що збирання письмових доказів в адміністративному судочинстві можна розділити на три етапи: виявлення, одержання та подання. Виявлення та подання письмових доказів є обов'язковими етапами збору письмових доказів, тоді як одержання письмових доказів як етап буде наставати тоді, коли потрібні особи письмові доказ перебувають у сторонніх осіб.

Ключові слова: адміністративне судочинство, учасники справи, збирання письмових доказів, виявлення, отримання, подання.

STRUCTURE OF WRITTEN EVIDENCE COLLECTION IN ADMINISTRATIVE LEGAL PROCEEDINGS BY PARTIES TO A CASE

Holopapa Daryna Ihorivna,
Postgraduate Student at Law Faculty
(Uzhhorod National University,
Uzhhorod, Ukraine)

The article is devoted to the study of the stage of gathering written evidence in administrative proceedings. The author distinguishes three structural steps of the specified stage, if the gathering of written evidence is carried out by the participants of the case and conducts a substantive analysis. The provisions of this article are disclosed not only on the basis of the latest legislation in the field of administrative legal proceedings, but also the practice of its application by administrative courts. It was found that the search for written evidence

is not only in the course of certain technical actions for the establishment of certain written documents, which can be used in the future as written evidence. There are also many logical operations related to determining the possibility of using certain documents to prove the circumstances of the administrative case. Emphasized that obtaining written evidence in the possession of unauthorized persons can occur outside the procedural form, because the parties are trying to gather first written evidence of their own efforts, using their given legal status. It is proved that the feature of the submission of written evidence, together with a certain procedural document, is that written evidence, as a rule, is aimed at confirming certain facts as set forth in the contents of this procedural document. In many cases, their confirmation affects the possibility of committing or not committing certain procedural behavior further. It is concluded that the collection of written evidence in administrative proceedings can be divided into three stages: detection, receipt and filing. Identifying and submitting written evidence in favor mandatory stages of gathering written evidence, while the written evidence as phase will occur in the event that the person's written evidence found in strangers.

Key words: administrative proceedings, participants of the case, collection of written evidence, disclosure, receipt, submission.

Постановка проблеми. Метою судового доказування адміністративного судочинства є встановлення достовірних обставин адміністративної справи за допомогою судових доказів. Судове доказування, як і адміністративне судочинство, можна поділити на декілька стадій, що послідовно змінюють один одного, показуючи процес переходу від вірогідних до достовірних знань суду та учасників процесу за обставинами адміністративної справи. Кожна стадія судового доказування володіє своєю процесуальною метою, яка їх розмежовує [1, с. 125]. Однією з них є стадія збирання судових доказів, зокрема письмових. Нова редакція КАС України істотно вплинула на структуру збирання письмових доказів та процедуру збирання на кожному етапі вказаної стадії судового доказування. Їх осмислення допоможе правильно застосувати на практиці норм, які регламентують збирання письмових доказів в адміністративному судочинстві.

Стан дослідження. Питання структури збирання письмових доказів учасниками справи на підставі нової редакції КАС України в полі зору науковців не було, хоча до нової редакції вказаного Кодексу дотичні дослідження проводили В.В. Гордєєв, Я.С. Калмикова, О.М. Нечитайло та інші. Саме тому, метою статті є визначення структури стадії збирання письмових доказів адміністративного судочинства учасниками справи та характеристика її етапів.

Виклад основного матеріалу. Термін «збирання доказів» неодноразово трапляється в нормах КАС України (наприклад, ч. 3 ст. 77, ч. 2 ст. 84 тощо). Але він не позначає певну процесуальну дію, а охоплює цілісну групу процесуальних дій, що пов'язані однією метою, зокрема необхідністю залучити в адміністративну справу судові докази. Ось чому варто говорити про окрему стадію судового доказування, яка підпорядковується властивим тільки їй своєрідним правилам, взята у часові межі та покладає на суб'єктів доказування численні зобов'язання, а також надає їм певні права (стосовно адміністративного суду як суб'єкта доказування, відбувається наділення його повноваженнями, зокрема дискреційними).

Структура збирання письмових доказів у адміністративному судочинстві зумовлюються тими суб'єктами, що здійснюють таку роботу: учасниками справи (як правило, сторонами) або адміністративним судом. Причому особливість збирання власне письмових доказів показує, що їх збирання поділяється на взаємопов'язані між собою

етапи, кількість та характер яких може бути різним. Так, якщо збирання письмових доказів проводять сторони справи, вони виявляють письмові докази, отримують письмові докази та подають письмові докази. Якщо збирання письмових доказів проводить адміністративний суд, він виявляє письмові докази та отримує письмові докази у справу. Оскільки обсяг наукової статті не дає можливості розглянути специфіку збирання письмових доказів усіх суб'єктів доказування, зосередимо свою увагу на таких, як учасники справи.

Виявлення письмових доказів – це такий етап збору письмових доказів, що поєднує в собі дії сторін та інших учасників справи, які направлені на пошук письмових доказів, що необхідні для встановлення фактів, що обґрунтовують позовні вимоги або заперечення проти них. Таке виявлення не можна зробити без належного знання про факти обґрунтування своїх вимог чи заперечень. Знаючи, що треба доводити, особа планує свої дії зі збирання судових доказів, зокрема визначає, які саме факти можна або необхідно довести за допомогою власне письмових доказів. Наприклад, якщо особа оспорує адміністративний договір як протиправний, то вона обов'язково повинна додати його до позовної заяви (оригінал чи копію), щоби довести суду, що цей договір був підписаний (ч. 7 ст. 161 КАС України). Тобто в цій ситуації, знаючи цю норму права, робиться висновок, що цей юридичний факт має бути підтверджений суто письмовим доказом, оскільки інакші докази до уваги судом взяті не будуть.

Практична поведінка, направлена на пошук письмових доказів, може бути як матеріально-правовою, тобто регламентуватися нормами матеріального права, так і суто процесуальною, тобто поведінка буде визначатися тільки нормами адміністративного процесуального права. Наприклад, у результаті вивчення заяв по суті справи, ознайомлення з інакшими матеріалами справи, учасники процесу зі змісту можуть дізнатися про існування певних документів, які вони захочуть використати для встановлення обставин адміністративної справи. Тому важко погодитися з тими науковцями, які стверджують, що пошук доказів не може вважатися збиранням доказів, оскільки ця діяльність законодавчо не регламентована [2, с. 87].

Пошук письмових доказів полягає не тільки у вчиненні певних технічних дій з установлення тих чи інших письмових документів, які можна буде в майбутньому використати як письмові докази. Здійснюється також багато логічних операцій, пов'язаних із визначенням можливості використання певних документів для доказування обставин адміністративної справи. Справа у тому, що під час пошуку письмових доказів слід пам'ятати факти предмета доказування. У такому разі сторона буде проводити цілеспрямований пошук лише належних доказів. До того ж, знаючи про певні законодавчі обмеження, особа буде шукати тільки певні письмові докази, наприклад, не копії документів, а їх оригінали, або взагалі не буде проводити пошук письмових доказів. Так, якщо розглядається справа про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень, відповідач не може посилатися на письмові докази, які не були покладені в основу оскаржуваного рішення (ч. 2 ст. 77 КАС України), тобто тут усвідомлюється неможливість використання певних документів, навіть якщо вони будуть належними для справи. Тобто у цій ситуації йдеться про проведення попередньої оцінки письмових доказів, що розшукуються. Така діяльність сторони є логіко-процесуальною, оскільки вона регламентується не тільки законами формальної логіки, але і нормативними процесуальними положеннями.

Як правило, коли говориться про попередню оцінку письмових доказів, вважається, що її має проводити тільки суд у процесі вчинення ним діяльності зі збирання доказів у справі [3, с. 143]. Проте дотримання вимог належності та допустимості судових доказів, зокрема письмових, які подаються до суду, адресуються також і сторонам справи.

У більшості випадків процес виявлення письмових доказів відбувається до подання позовної заяви до суду, а тому не регламентується нормами процесуального права. Як правило, це притаманно позивачеві, який повинен разом із поданням позовної заяви подати наявні у нього письмові докази, що будуть підтверджувати обґрунтування його позовних вимог (ч. 2 ст. 79 КАС України).

Під час вчинення дій, направлених на виявлення письмових доказів, вагоме значення має визначення місця перебування письмових доказів. Якщо такі письмові докази є у розпорядженні сторони або іншого учасника справи, що проводить їх виявлення, то їм залишається тільки подати письмові докази до суду. Але якщо в процесі виявлення буде з'ясовано, що письмові докази відсутні у розпорядженні сторони справи, а перебувають у іншої особи, то такі письмові документи треба спочатку отримати. Отже, процес збирання письмових доказів переходить на інший етап, який називається отриманням письмових доказів.

Отримання письмових доказів – це діяльність сторони чи іншого учасника справи, яка направлена на отримання у власне розпорядження письмових доказів, які перебувають у володінні інших осіб. Отже, цей етап збору письмових доказів настає тільки тоді, коли сторона, яка проводить пошук письмових доказів, не має їх у власному розпорядженні.

Сторона для отримання письмових доказів може звернутися по допомогу до суду, який у визначених законом випадках та в межах певних процедур може допомогти стороні збирати такі докази.

Отримання письмових доказів, які перебувають у розпорядженні сторонніх осіб, може відбуватися за межами процесуальної форми, оскільки сторони намагаються спочатку зібрати письмові докази власними зусиллями, використовуючи наданий їм правовий статус. Так, сторона може у порядку Закону України «Про звернення громадян» звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до функціональних обов'язків із заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів (ст. 1). Представник позивача може здійснювати адвокатські запити ще до подання позовної заяви. Так, Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатський запит визначає як «письмове звернення адвоката до органу державної влади, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності та підпорядкування, громадських об'єднань про надання інформації, копій документів, необхідних адвокату для надання правової допомоги клієнту» (ч. 1 ст. 24). Як видно, внаслідок подання такого запиту можна отримати копії документів, тобто майбутніх письмових доказів.

Важливо під час отримання письмових доказів за межами процесуальної форми дотримуватися встановлених формальних правил матеріальним законодавством, інакше в наданні документів буде відмовлено. Так, в одній справі було встановлено факт недотримання позивачем вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» щодо публічного запиту до виконавчого комітету Лукашівської сільської ради Монастирищенського району Черкаської області про надання йому копії шести звернень до суду (заяв) про визнання спадщини на земельні паї відумерлою, копії шести рішень суду про визнання спадщини відумерлою і перехід земельних паїв у власність територіальної громади, інформацію про сплачені кошти в бюджет сільської ради СФГ «Любава» і СФГ «Хлібороб» за оренду шести невитребуваних земельних паїв з 2008 року і донині, внаслідок чого виконком відмовив позивачеві в наданні запитуваних документів [4].

Отримання письмових доказів у адміністративній справі від інших осіб може мати місце і внаслідок дії адміністративного процесуального законодавства. Редакція КАС України в жовтні 2017 року зобов'язує сторін справи, які подають всі свої докази до суду, зокрема письмові, копії таких доказів передавати протилежній стороні. Так, копії доказів (крім речових доказів), що подаються до суду, заздалегідь надсилаються або надаються особою, яка їх подає, іншим учасникам справи (ч. 9 ст. 79 КАС України). Отже, існує процесуальне правило, відповідно до якого всі сторони повинні між собою обмінюватися доказами, одними із яких є письмові. Зважаючи на це правило, сторона справи одержує письмові докази від іншої сторони. Особливістю такого одержання є те, що ці письмові докази виявлялися іншою особою, а не тією, яка їх отримала.

Гарантією отримання письмових доказів від протилежної сторони є заборона суду використовувати письмові докази, якщо сторона, яка їх подала, документально не підтвердить надсилання (надання) їх копій іншим учасникам справи (ч. 9 ст. 79 КАС України). Проте є декілька випадків, які надають стороні справи не надсилати власні докази іншим учасникам справи, зокрема протилежній стороні: якщо такі докази є у відповідного учасника справи або обсяг доказів є надмірним, або вони подані до суду в електронній формі, або є публічно доступними (ч. 9 ст. 79 КАС України).

Таким чином, отримання письмових доказів є етапом їх збирання, що настає тоді, коли письмові докази перебувають у розпорядженні інших осіб, зокрема в учасників справи. Звідси напрошується висновок, що цей етап збору письмових доказів є факкультативним, а не обов'язковим, оскільки, якщо не має потреби вилучати письмові докази у сторонніх осіб, отримання письмових доказів як етап збору не настає.

Подання письмових доказів – це діяльність сторін та інших учасників справи, яка направлена на передання письмових доказів у фактичне розпорядження адміністративного суду, який повинен їх залучити до матеріалів справи. Подання письмових доказів є останнім етапом збирання письмових доказів, який обов'язково повинен мати місце, якщо учасник справи вирішив або змушений факти предмету доказування підтверджувати письмовими доказами. Необхідність цього етапу зумовлена обов'язком суду мотивувати свою позицію у справі, а без наявних доказів суд не зможе робити висновки про встановленість обставин позовних вимог чи заперечень проти них. Докази – це те, що дає можливість суду спиратися у своїх судженнях під час вирішенні правового спору.

Особливістю цього етапу збору письмових доказів є те, що вся поведінка, яка направлена на подання письмових доказів у розпорядження суду, є процесуальною. За межами адміністративно-процесуальної форми подання письмових доказів учасниками справи не відбувається. До того ж обов'язковим суб'єктом із залучення письмових доказів у адміністративну справу є адміністративний суд. Коли відбувається подання письмових доказів, то суд повинен на таку процесуальну дію реагувати, як правило, шляхом винесення ухвал, оскільки саме ними вирішуються поточні процесуальні питання. Ось чому подання письмових доказів завжди відбувається за участі як мінімум двох суб'єктів, зокрема учасника справи та адміністративного суду. Їхня діяльність, яка переслідує мету залучити письмові докази у справу, є процесуальною, оскільки повністю регламентується нормами КАС України.

Подання письмових доказів може мати місце під час подання позовної заяви, відзиву на позов, відповіді на відзив, заперечення, пояснення третьої особи щодо позову чи відзиву, заяви про забезпечення позову, заяви про відкладення розгляду справи тощо. Такі дії можуть мати місце не тільки в суді першої інстанції, але і в судах вищих інстанцій, наприклад, подання письмових доказів разом з апеляційною скаргою, подання письмових доказів разом із касаційною скаргою тощо.

Аналіз указаних процесуальних дій дає можливість побачити, що подання письмових доказів у адміністративну справу, як правило, супроводжується направленням до суду поряд із письмовими доказами певних процесуальних документів (позовної заяви, касаційної скарги, клопотання про відкладення розгляду справи тощо). Це застереження є важливим, оскільки подання багатьох процесуальних документів в адміністративному судочинстві взято у певні формальні правила, недотримання яких зумовлює їх неприйняття, а тому і незалучення письмових доказів у справу. Так, в одній адміністративній справі заперечення Головного управління Держпродспоживслужби в Одеській області, що подано як відповідь на відзив, судом повернуто відповідачеві, оскільки воно надійшло з порушенням установлених строків [5].

Особливістю подання письмових доказів разом із певним процесуальним документом є те, що письмові докази, як правило, направлені на підтвердження певних фактів, що викладені в змісті цього процесуального документа. У багатьох випадках їх підтвердження впливає на можливість вчинення чи не вчинення певної процесуальної поведінки далі. Коли такі докази не будуть подані, бажаного процесуального наслідку особа не добивається. Так, в одній справі суд не відкрив апеляційне провадження, оскільки до апеляційної скарги не були додані письмові докази, які підтверджують, що апелянт є інвалідом II групи [6].

Згідно з ч. 2-3 ст. 79 КАС України, позивач, особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб, повинні подати письмові докази разом із поданням позовної заяви, тоді як відповідач повинен подати суду докази разом із поданням відзиву. Якщо письмові докази не будуть подані у вказані строки, їх до уваги суд не повинен брати (ч. 8 ст. 79 КАС України). Варто зазначити, що позиція суду, відповідно до якої він не бере до уваги письмові докази, подані за межами встановлених строків, обов'язково повинна бути мотивована у винесеній ним ухвалі.

Ось чому, відповідно до ч. 4 ст. 79 КАС України, якщо доказ не може бути поданий у встановлений законом строк з об'єктивних причин, учасник справи повинен про це письмово повідомити суд та зазначити: письмовий доказ, який не може бути подано; причини, з яких письмовий доказ не може бути подано у зазначений строк. Цікаво те, що учасник справи також повинен надати докази, які підтверджують, що він здійснив усі залежні від нього дії, спрямовані на отримання письмового доказу. Так, в одній адміністративній справі суд відмовив у витребуванні письмових доказів, оскільки позивачем під час подання позовної заяви не надано належних та допустимих доказів самостійного звернення до відповідача та Центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, зайнятість населення, з метою отримання зазначених в клопотанні документів [7].

У разі визнання поважними причин неподання учасником справи доказів у встановлений законом строк суд може встановити додатковий строк для подання вказаних доказів (ч. 5 ст. 79 КАС України). Так, в одній адміністративній справі вимагали документи від Військової частини А1008, але відповідач попросив надати йому додатковий строк для подання письмових доказів, пояснивши, що час проходження військової служби ОСОБА_3 припав на січень-грудень 2015 року, та більшість документів щодо нього перебувають в архіві, що потребує додаткового часу для їх пошуку. Крім того, натепер особовий склад Військової частини А1008 виконує бойові (службові) завдання на Сході України, зважаючи на що, відшукати всі документи щодо проходження служби ОСОБА_3 у військовій частині та подати разом із відзивом немає можливості. Суд таке пояснення взяв до уваги та прохання відповідача задовольнив [8].

Існує низка випадків, за якими подання письмових доказів, направлених на підтвердження позовних вимог чи заперечень проти них, допускається в інакші строки, не пов'язані

з поданням позову чи відзиву до суду. Так, у разі прийняття судом відмови сторони від визнання обставин суд може встановити строк для подання доказів щодо таких обставин (ч. 6 ст. 79 КАС України). Або ж, якщо зі зміною предмета або підстав позову або поданням зустрічного позову змінилися обставини, що підлягають доказуванню, суд залежно від таких обставин установлює строк подання додаткових доказів (ч. 7 ст. 79 КАС України).

Якщо письмові докази не додано до позовної заяви чи до відзиву на неї, вони подаються через канцелярію суду з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи або в судовому засіданні з клопотанням про приєднання до матеріалів справи (ч. 10 ст. 79 КАС України).

Письмові докази можна до суду подавати в електронній формі. Такі копії письмових доказів обов'язково повинні бути посвідчені електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до закону. Цікавим є те, що електронна копія письмового доказу не вважається електронним доказом (ч. 3 ст. 94 КАС України), а є тільки його електронною формою представлення. Подання письмових доказів до суду в електронній формі є правом учасника справи, яке може тягнути певні наслідки: не вимагається, щоби учасник справи такі письмові докази заздалегідь надсилав іншим учасникам справи (ч. 9 ст. 79 КАС України). Якщо суду письмові докази надані в електронній формі, то суд сам направляє копії таких документів іншим учасникам справи. Якщо обсяг документів є надмірним, суд направляє учасникам справи тільки копії процесуальних документів та повідомлення про можливість ознайомитися з іншими матеріалами в приміщенні суду або через Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему (ч. 9 ст. 44 КАС України).

Висновки. Таким чином, збирання письмових доказів у адміністративному судочинстві можна розділити на три етапи: виявлення, одержання та подання. Виявлення та подання письмових доказів є обов'язковими етапами збору письмових доказів, тоді як одержання письмових доказів як етап буде наставати тоді, коли потрібні особи письмові доказ перебувають у сторонніх осіб. Аналіз усіх трьох етапів збору письмових доказів адміністративного судочинства показує, що сторона адміністративної справи, яка проводить виявлення письмових доказів, вимагає їх надання в інших осіб та проводить подання письмових доказів суду, здійснює активну поведінку. Ця поведінка є цілеспрямованою: особа повинна максимально зробити все від неї залежне, щоби направити до суду наявні в неї письмові докази.

Список використаних джерел:

1. Теория юридического процесса / [И.В. Бенедик, В.М. Горшенев, В.Г. Крупин, Ю.И. Мельников и др.]; Под общ. ред. В.М. Горшенева. Харьков: Вища шк. Изд-во при Харьк. ун-те, 1985. 192 с.
2. Нечитайло О.М. Процес доказування в адміністративних справах, що виникають з податкових відносин. *Право і безпека*. 2010. №1. С. 85-89.
3. Калмикова Я.С. Доказова діяльність на стадіях розгляду справи в порядку адміністративного судочинства. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2014. Вип. 27. С. 139-150.
4. Рішення Черкаського окружного адміністративного суду від 05 грудня 2018 р. в адміністративній справі № 2340/4371/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78560809>.
5. Ухвала Одеського окружного адміністративного суду від 11 червня 2018 р. в адміністративній справі №815/1676/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74714824>.
6. Ухвала П'ятого апеляційного адміністративного суду від 12 жовтня 2018 р. в адміністративній справі №521/11002/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/77123342>.

7. Ухвала Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 25 червня 2018 р. в адміністративній справі № 804/4422/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/74896770>.

8. Ухвала Волинського окружного адміністративного суду від 23 листопада 2018 р. в адміністративній справі № 140/2025/18. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/78082961>.

УДК 34.342.9

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДЕЛЕГУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ МІНІСТЕРСТВОМ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Дем'янчик Валерія Валеріївна,
аспірант кафедри державно-правових
дисциплін та адміністративного права
(Центральноукраїнський державний
педагогічний університет
імені Володимира Винниченка,
м. Кропивницький, Україна)

Статтю присвячено визначенню адміністративно-правового механізму реалізації правоохоронної функції держави Міністерством юстиції України. Оскільки Міністерство юстиції України є одним із найбільших та найавторитетніших міністерств, без якого не є можливою будь-яка діяльність демократичної держави в правовій сфері, забезпеченні верховенства права та законності. Юридично Міністерство юстиції є самостійним суб'єктом владних повноважень, який має власний адміністративний статус, функції та завдання. Одним із яких є реалізація державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації.

Для виконання вказаних завдань при Міністерстві юстиції функціонує Адміністрація кримінально-виконавчої служби України та Державна установа «Центр пробації». Державна кримінально-виконавча служба України відповідно до закону здійснює правозастосовні та правоохоронні функції.

Державна установа «Центр пробації» є неприбутковою державною установою, створеною для забезпечення виконання завдань Державної кримінально-виконавчої служби України з питань пробації і безпосереднього спрямування та координації діяльності уповноважених органів із питань пробації, що належить до сфери управління Мін'юсту. Діяльність Центру пробації спрямовується та координується заступником Міністра юстиції України відповідно до розподілу обов'язків.

Також можна зазначити, що розмаїття покладених на Мінюст функцій та завдань зумовило застосування ним широкого кола повноважень у сфері державної правової політики насамперед делегування правоохоронної функції держави через структурні підрозділи. Як результат, реалізація Мінюстом правоохоронної функції держави полягає у створенні належних умов для користування громадянами, іноземцями та особами без громадянства своїми правами, захисту ними своїх прав під час відбування кримінальних покарань та пробації.

Ключові слова: Міністерство юстиції України, правоохоронна функція, кримінально-виконавча служба, пробація.